

ඇමිලිපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2017 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 මාර්තු 26 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, එම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2018 ජූනි 18 දින සභාපතිවරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම් හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇමිලිපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ උසාවි දඩ ආදායම රු. 9,843,880 ක් වුවත්, එය රු. 9,531,393 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් වර්ෂයේ ආදායම රු. 312,487 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ වරිපනම් බදු ආදායම රු. 58,080 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මිලදී ගෙන තිබූ එකතුව රු. 262,110 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබීම හේතුවෙන් දේපල, පිරිසත හා උපකරණ ශේෂය එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දැක්වුණි.

1.3.2 නොසැසඳුණු ගිණුම්

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ගිණුම් විෂයයන් 05 කට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂයන් සහ උපයෝගී ලේඛන අනුව ශේෂයන් අතර රු. 1,532,385 ක වෙනසක් විය.
- (ආ) ගිණුම් විෂයයන් 03 කට අදාළව වර්ෂයේ තත්‍ය වියදම ඒකාබද්ධ වැය සාරාංශය හා ණයහිමි සාරාංශය සමඟ සැසඳීමේදී එකතුව රු. 311,219 ක වෙනසක් පැවතුණි. (ඇ) සේවක ඇප තැන්පත් ගිණුම හා සේවක ඇප තැන්පත් ආයෝජන ගිණුමේ ශේෂය අතර රු. 98,996 ක වෙනසක් පැවතුණි.

1.3.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම්

1988 වර්ෂයේ සිට 2016 වර්ෂය දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ අවස්ථා 37 කදී ලබාදී තිබූ එකතුව රු. 1,725,432 ක් වූ අත්තිකාරම් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 371(2) ප්‍රකාරව 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිටත් පියවා නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 21,488,345 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 17,706,045 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2017				2016			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
වරිපනම් හා බදු	රු. 5,245,764	රු. 6,585,755	රු. 8,256,303	රු. 4,292,981	රු. 3,168,764	රු. 6,450,263	රු. 5,349,156	රු. 5,728,549
කුලී	9,564,107	9,642,798	10,252,848	-	8,129,290	9,690,500	9,422,490	604,800
බලපත්‍ර ගාස්තු	1,191,000	2,255,312	1,802,712	460,600	1,381,500	1,473,850	1,463,850	10,000
වෙනත් ආදායම්	12,575,570	20,153,129	16,991,974	17,148,428	10,987,550	15,048,906	8,164,206	14,846,953

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම, රැස්කළ ආදායම සමඟ සැසඳීමේදී වරිපනම් හා බදු, බදු කුලී, බලපත්‍ර ගාස්තු, සේවා සඳහා ගාස්තු, වරෙන්තු ගාස්තු හා දඩ හා වෙනත් ආදායම් යන ආදායම් විෂයයන්ගෙන් රැස්කළ ආදායම අයවැයගත ප්‍රමාණයට වඩා පිළිවෙලින් සියයට 57, සියයට 07, සියයට 51, සියයට 04, සියයට 03 හා සියයට 85 කින් වැඩි වී තිබූ අතර රජයේ දායකත්වය ආදායම් විෂයයේ රැස්කළ ආදායම අයවැයගත ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 30 කින් අඩුවී තිබුණි.

2.2.3 වරිපනම්

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ වරිපනම් ශේෂය රු. 1,866,729 ක් වූ අතර, ඒ තුළ වසර 05 ට වඩා වැඩි කාලයක සිට පැවත එන ඒකක 409 කින් අයවිය යුතු එකතුව රු. 341,497 ක් පැවතුණි. හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා සභාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි.

2.2.4 බලපත්‍ර ගාස්තු

සමාලෝචිත වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළ ව්‍යාපාරික ස්ථාන 187 ක් හා අප්‍රේල් සිට නොවැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ ව්‍යාපාරික ස්ථාන 317 ක් බලපත්‍ර ගාස්තු ගෙවා තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නිකුත් කර තිබූ බලපත්‍ර ප්‍රමාණය 23 ක් පමණක් විය.

2.2.5 වෙනත් ආදායම්

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 2014 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා කාල සීමාව තුළ ජල සැපයුම විසන්ධි කරන ලද පාරිභෝගිකයන්ගෙන් අයවිය යුතු එකතුව රු. 1,353,906 ක හිඟ ජල ගාස්තු අය කර ගැනීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබුණු අතර, 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට වර්තමාන පාරිභෝගිකයින්ගෙන් එකතුව රු. 575,597 ක ජල ගාස්තු අයවිය යුතුව තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය වෙනුවෙන් ආයතන 05 කින් අයවිය යුතු එකතුව රු. 57,000 ක දුරකථන සම්ප්‍රේෂණ කුළුණු ගාස්තු අයකර ගැනීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් අයවිය යුතු රු. 452,600 ක දැන්වීම් පුවරු ගාස්තු අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සභාව ප්‍රමාණවත් පරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.6 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 2016 ඔක්තෝබර් සිට 2017 දෙසැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව අයවිය යුතු එකතුව රු. 11,090,647 ක උසාවි දඩ මුදල් අයකර ගැනීමට 2018 මාර්තු වනවිටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2016 ජනවාරි සිට 2017 දෙසැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව අයවිය යුතු එකතුව රු. 5,111,436 ක මුද්දර ගාස්තු අයකර ගැනීමට 2018 මාර්තු වනවිටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යසාධනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

(අ) සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) සභාව විසින් රැස් කරනු ලබන දිරන හා නොදිරන කසළ වෙන්කිරීමකින් තොරව වන්දිකා වැවට කිලෝමීටර් 01 ක පමණ දුරකින් පිහිටි රජයේ හිස් ඉඩමකට මුදා හරිමින් පැවතුණි.
- (ii) ගලී අපද්‍රව්‍ය ජන ශුන්‍ය හිස් කැළෑ ඉඩමකට අවිධිමත්ව මුදා හරින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, කසළ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් විධිමත් වැඩසටහනක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබුණි.

(ආ) තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සම්බන්ධයෙන් වූ 2030 න්‍යාය පත්‍රය පිළිබඳව සභාව දැනුවත්ව සිටියද, එම අරමුණු සඳහා වන ගෝලීය දර්ශක තුළින් සභා බල ප්‍රදේශයේ මහජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය සහ සෞඛ්‍ය නංවාලීම සඳහා වන දිගුකාලීන සැලසුම් 2018 මැයි වනවිටත් සකස් කර නොතිබුණි.

3.2 වත්කම් කළමනාකරණය

නඩත්තු හා අළුත්වැඩියා සිදු නොකිරීම

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 2015 මැයි 06 දින සිට ධාවනයෙන් ඉවත් කර තිබූ කැබ් රථයක් අළුත්වැඩියාව සඳහා යොමු කිරීමට 2017 පෙබරවාරි 16 දින තෙක් ප්‍රමාද වී තිබුණු අතර, 2018 අප්‍රේල් වනවිටත් අළුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කර නොතිබුණි. එමෙන්ම අළුත්වැඩියාව සඳහා 2016 වර්ෂයේදී ඩිමෝ ආයතනයට භාරදී තිබූ ඩබල් වෛලුවින් රෝලද 2018 අප්‍රේල් වනවිටත් අළුත්වැඩියා කර නොතිබුණි.
- (ආ) භාවිතයෙන් ඉවත් කර තිබුණු එකතුව රු. 1,352,500 ක් වූ වාහන 02 ක් හා වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි වූ ටේලරයක් අවශ්‍ය අළුත්වැඩියාවන් සිදුකර ක්‍රියාකාරී මට්ටමට පත්කිරීම හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.3 ප්‍රසම්පාදනය

3.3.1 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

3.3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද කර්මාන්ත 04 කට අදාලව ඉටු නොකල වැඩ වෙනුවෙන් රු. 482,059 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.
 - (i) පනාමුර අලිමංකඩ මාර්ගය පළල මීටර් 03 කින් යුක්තව දිග මීටර් 249 ක් දක්වා කොන්ක්‍රීට් කිරීම වෙනුවෙන් රු. 1,911,704 ක් ගෙවීම් කර තිබුණද, මාර්ගයේ තථ්‍ය දිග මීටර් 237.8 ක් පමණක් වූයෙන් ඉටු නොකරන ලද මීටර් 11.2 ක් වෙනුවෙන් රු. 85,988 ක් වැඩිපුර ගෙවීම.

- (ii) කඳුරුගස්ආර හල්මිල්ලකැටිය පාර සංවර්ධනය කිරීමේ කර්මාන්තයේ I කොටස යටතේ මාර්ගය දිග මීටර් 167 ක් දක්වා සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් රු. 1,848,698 ක් ගෙවීම් කර තිබුණද, මාර්ගයේ තරා දිග මීටර් 157.3 ක් පමණක් වූයෙන් ඉටු නොකරන ලද දිග මීටර් 9.7 ක් වෙනුවෙන් රු. 107,379 ක් වැඩිපුර ගෙවීම.
- (iii) ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු. 528,875 ක් වූ පල්ලෙබැද්ද උප කාර්යාලයේ වහලය සැකසීමේ කර්මාන්තයේ වැඩ විෂයයන් 04 කට අදාලව එකතුව රු. 96,104 ක් වැඩිපුර ගෙවීම.
- (iii) ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු. 1,926,102 ක් වූ මඩුවන්වෙල ජනපදය ග්‍රාම සේවා වසමේ ප්‍රජා ශාලාව ඉතිරි වැඩ නිම කිරීමේ කර්මාන්තයේ වැඩ විෂයයන් 02 කට අදාලව එකතුව රු. 192,588 ක් වැඩිපුර ගෙවීම.

- (ආ) ප්‍රාදේශීය සභාව යටතේ ක්‍රියාත්මක කල මාර්ග කොන්ක්‍රීට් කිරීමේ කර්මාන්ත 11 ක් සඳහා මාර්ග උරහිස් පිරවීම සඳහා පිටතින් පස් ප්‍රවාහනය කිරීම වෙනුවෙන් එකතුව රු. 620,038 ක් සහ තැලීම සඳහා රෝල ප්‍රවාහනය වෙනුවෙන් එකතුව රු. 68,500 ක් ගෙවීම් කර තිබුණද, එම මාර්ග භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීමේදී මාර්ග උරහිස් සඳහා එම ස්ථාන වල පස්ම යොදාගෙන තිබූ අතර, ඒවා තැලීමද සිදුකර නොතිබුණි. ඒ අනුව, එකතුව රු. 688,538 ක් ඉටු නොකල වැඩ වෙනුවෙන් ගෙවීම් කර තිබුණි.
- (ඇ) කාර්යය මණ්ඩල යතුරුපැදි නවතා තැබීම සඳහා සභා භූමිය තුල ගරාජයක් ඉදිකිරීම සෘජු ශ්‍රම පදනම යටතේ ඉටු කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු සකස් කර 2015 දෙසැම්බර් 15 දින රු. 148,352 ක් වැයකර ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන පෞද්ගලික ආයතනයක් වෙත ලබා දී තිබුණද, 2018 මැයි වනවිටත් ගරාජය ඉදිකර නොතිබුණි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) වැය විෂයයන් 12 ක් සඳහා සලසා තිබුණු රු. 1,230,000 ක් වූ මුළු ප්‍රතිපාදනයම ඉතිරි වී තිබුණි.
- (ආ) වැය විෂයයන් 18 ක් සඳහා අනුමත ප්‍රතිපාදනය රු. 12,870,765 ක් වුවද, තත්‍ය වියදම රු. 21,887,622 ක් වූයෙන් අනුමත ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා එකතුව රු. 9,016,857 ක් වැය කර තිබුණි.

4.2 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පියවර ගෙන නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින්වර සභාවේ අවධානයට යොමුකර ඇති අතර පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළයුතුය.

<u>පද්ධතිය</u>	<u>අඩුපාඩුව</u>
(අ) ගිණුම්කරණය	(i) වියදම් හඳුනා නොගැනීම (ii) ආදායම් අඩුවෙන් සටහන් කිරීම (iii) ලෙජර් ගිණුම් හා උපයෝගී ලේඛන නොසැසඳීම (iv) වැය ලෙජරය හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන නොසැසඳීම නියමිත ආදායම අයකර නොගැනීම නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම් පැවතීම විධිමත් ලෙස බැහැර නොකිරීම ඉටු නොකල කාර්යයන් සඳහා ගෙවීම් කිරීම
(ආ) ආදායම් පරිපාලනය	
(ඇ) වත්කම් උපයෝජනය	
(ඈ) ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	
(ඉ) කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය	
(ඊ) අයවැය පාලනය	(i) ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම (ii) අධි වැය දරා තිබීම